

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Utredare
Yvonne Fors
08-563 085 88
yvonne.fors@uka.se

Datum
2019-01-22

Reg.nr
131-487-18

Näringsdepartementet
Enheten för skog och klimat
N2016/0531/SK

Universitetskanslersämbetets yttrande över Näringsdepartementets remiss *Förlängd omfattning och reviderade examensmål för vissa yrkesexamina vid Sveriges lantbruksuniversitet (N2016/05317/SK)*

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har anmodats att yttra sig över den rubricerade remissen. I remissvaret väljer UKÄ att lämna några generella synpunkter på remissen samt kommentarer till några av de skrivelser som görs i promemorian där myndighetens sakkunskap är av särskild relevans.

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) inkom i augusti 2016 med en begäran till Näringsdepartementet om förlängd omfattning av vissa yrkesexamina samt revidering av examensmålen för motsvarande utbildningar. Hippolog-, lantmästare- respektive trädgårdsingenjörsexamen skulle efter en sådan förlängning komma att omfatta 180 högskolepoäng, vilket motsvarar ett års heltidsstudier. Dessutom motiverar SLU en utökning av agronomexamen med en termin till att omfatta totalt 300 högskolepoäng. Promemorian innehåller förslag till ändringar i examensbeskrivningarna för nämnda examina i bilagan till förordning (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet. Förslag till nya formuleringar för examensmål har tagits fram i samarbete mellan Näringsdepartementet och SLU.

Berörda utbildningar på grundnivå förlängdes i praktiken till treåriga kandidatprogram redan under 2009 och 2010 och nya målbeskrivningar infördes. Agronomutbildningen ges sedan höstterminen 2016 som ett femårigt program med fem inriktningar. UKÄ förhåller sig positiv till både förslag och motivering till förlängd omfattning av berörda examina vid SLU samt även till de nya formuleringarna till examensmål som detta skulle medföra. Förändringarna överensstämmer i stort med de utfall och rekommendationer som delgivits lärosätet i samband med Högskoleverkets (HSV:s) och UKÄ:s tidigare kvalitetsgranskningar av utbildningarna vid lärosätet, vilka även Näringsdepartementet hänvisar till i sin promemoria.

Förlängd omfattning och reviderade examensmål av yrkesexamina

SLU redogör utförligt för de bakomliggande orsakerna till önskemålet att utöka omfattningen av och kraven på hippolog-, lantmästar- respektive trädgårdsingenjörsexamen. Utbildningarna, som nu omfattar 120 högskolepoäng, föreslås

öka med 60 högskolepoäng, vilket motsvarar ytterligare ett års heltidsstudier. Dessutom föreslås omfattningen på agronomexamen, som nu motsvarar 270 högskolepoäng, öka med 30 högskolepoäng, vilket motsvarar en utökning av utbildningen med en termin (totalt 5 års heltidsstudier).

Utbildningen till trädgårdsingenjör förlängdes till ett treårigt kandidatprogram (180 högskolepoäng) efter dåvarande HSV:s rekommendation redan hösten 2009, och motsvarande förlängning genomfördes för hippolog- och lantmästarprogrammen 2010. Nya målbeskrivningar har även införts som omfattar utbildningens ämnesmässiga djup, studentens generella kompetens samt förmåga till kritiskt tänkande och förmåga att göra individuella bedömningar. SLU vill med föreslagna ändringar förstärka utbildningarnas vetenskaplig grund, samt studentens metodkunskap och förmåga till självständig problemanalys. Dessutom har omfattningen om studentens självständiga arbete (examensarbete) angetts till att utgöra minst 15 högskolepoäng.

UKÄ tillfrågas i ärendet eftersom SLU vill utöka omfattningen till 3-åriga utbildningarna med *yrkesexamina* på grundnivå, samt att agronomexamen utökas till en 5-årig utbildning med *yrkesexamen* på avancerad nivå. Promemorian innehåller förslag till ändringar i examensbeskrivningarna för nämnda examina i bilagan till förordning (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet. Förslagen till nya formuleringar för examensmål har tagits fram i samarbete mellan Näringsdepartementet och SLU.

Högskoleverket och UKÄs utvärderingar utgör bakgrund till förslaget

I promemorian redogörs för HSV:s och senare UKÄ:s granskningar och uppföljningar av nämnda utbildningar samt för de utfall och rekommendationer som följt dessa. SLU har i huvudsak följt UKÄ:s rekommendationer, bl.a. genom att förlänga de tvååriga utbildningarna med syfte att fastställa utbildningars högskolemässighet. Enligt dåvarande HSV uttrycktes detta som förutsättning för att SLU skulle få behålla examinationsrätten för dessa utbildningar (HSV yttrande Reg. Nr 643-1210-08). Verkets uppfattning var också att svenska yrkesexamina bör vara minst tre år för att uppnå krav på bland annat vetenskaplig fördjupning. Detta ansågs som en rimlig hållning för att garantera högskolemässighet och möjliggöra studentutbyte mellan olika nivåer och länder.

Högre utbildning och etablering på arbetsmarknaden

UKÄ instämmer i SLUs slutsats att förlängda utbildningar möjliggör studier på avancerad nivå och gör utbildningarna mer användbara och attraktiva på en nationell och internationell arbetsmarknad. Detsamma gäller förändringarna inom agronomprogrammet. Inte minst mot den bakgrund som beskrivs i promemorian att många agronomstudenter i dag väljer att ta dubbelexamina eller läsa extra kurser för att öka sin anställningsbarhet. UKÄ ser därför inget skäl att invända varken i frågan om förlängd omfattning, eller angående revidering av examensmålen.

Det framstår för UKÄ, utifrån beskrivningen i promemorian, att de studenter som påbörjat en av de berörda utbildningarna enligt de äldre bestämmelserna även ges en rimlig möjlighet att tidsmässigt hinna slutföra sin utbildning.

UKÄ uppfattar också att en utökning av omfattningen av yrkesexamina skapar en ökad tydlighet för såväl SLU som studenter och arbetsgivare, och innebär en relativt begränsad anpassning för de flesta studenter som berörs.

UKÄ är således positiv till förslaget om förlängd omfattning och reviderade examensmål för nämnda yrkesexamina vid Sveriges lantbruksuniversitet.

Beslut

Beslut om yttrandet har tagits av generaldirektör Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Yvonne Fors i närvaro av avdelningschef Karin Järplid Linde och strategi- och placeringsansvarige Per Westman.

Anders Söderholm

Yvonne Fors